

БОРИС АПРИЛОВ

ДА СПИМ НА ОТКРИТО
/стар и нов вариант/

**** Оказва се, че за този сборник разказът „ДА СПИМ НА ОТКРИТО“ е променен, включително и заглавието. Сменил се е погледът на Автора към света - и той решава да пренапише разказа си след близо 30 години. Най-долу - новия вариант!*

- Хей, кога си пристигнал?
- На мен ли говориш?
- На теб.
- Тази сутрин.
- С автобуса ли?
- С гемия... Много ли те интересува?
- Не, бе, човек... Искам да си говорим. Разбираш ли? Искам да се познаваме и да се разговаряме.
- Така ли?... Защо не си ми казал досега?
- Защото съм един глупав човек. Не ме ли знаеш как ходя по улиците?
- Знам те... Защо не дойдеш при мен?
- Този, който си беше признал, че е глупав, се премести заедно с чашката си при другия.
- Седни по-близо.
- Как така си сам?
- Не те разбирам.
- Запомнил съм – пристигнеш ли, винаги те наобикалят хора. Все с рибари говориш, с тях пиеш, с тях се смееш... Сигурно подир малко ще те нападнат.
- И да ме нападнат – какво? Ще останеш и ти.
- Няма да остана, защото ме смятат за глупав.
- Да ти кажа ли? Често съм те наблюдавал и не ми изглеждаш толкова глупав.
- Защо ме наблюдаваш?
- Интересно ми е... Но ти не обръщай внимание, това ми е работата.
- Знам.
- Тогава всичко ти е ясно.
- Не разбирам от писатели, но ти си ми симпатичен, макар да си слаб писател.
- Яд ме е, че си слаб писател.
- И мен ме е яд... Отде знаеш, че съм слаб?
- Разправят... и си личи.
- Така ли разправят?... Не съм допускал. А от какво си личи?
- Ходиш като бараба, личи си... Ще пийнем ли?
- Ще пийнем... Наздраве!
- Наздраве!... Мразиш ли ме?
- Сега вече не. Яд ме беше – говориш с другите, а мен ме подминаваш.
- И ти ме подминаваш. Знаеш ли колко пъти съм искал да те спра?
- Мен ме остави!... Аз съм чешит.
- Знам. Доста неща знам за теб. Имай предвид, че и аз съм чешит.

Глупавият остави чашката и погледна писателя в очите.

– Особен си!

– Да.

– Много ли си особен?

– Така мисля.

– Искаш ли да проверим кой е по-особен?

– Как да проверим?

– По-добре да оставим тая работа.

– Защо да я оставим?

– Ще помислиш, че съм още по-глупав.

– Заключениеята остави на мен. Кажки какво имаш предвид?

– Смятах, че ако наистина си особен, ще дойдеш довечера с мен.

– Ще дойда.

– Ще дойдеш!... Знаеш ли къде?

– Където и да е.

– Много се силиш!... – Глупакът се засмя и брадясалото му лице стана хубаво.

– Можеш ли да преспиш на малкия фиорд?

– Мога.

– Тогава да тръгваме.

– Готово!... Една бутилка за компания?

– Може.

Писателят отиде до тезгяха, уреди сметката и купи една бутилка сливова, купи и един хляб.

Излязоха и тръгнаха по уличката. Отбиха се в квартирата на писателя и той си взе шубата. После накупиха цигари.

Когато излизаха от градчето, слънцето бе паднало ниско.

– Виж какво море!...

– Идеално море... – съгласи се писателят. – От какво живееш?

– Когато се наложи – работя.

– Няма ли да се ожениш?

– Понякога ми се жени... За какво пишеш сега?

– Не е важно. Защо да говорим за тия работи?

– Ти питаш и аз питам... Пишеш, за да живееш, нали?

– Вярно ли е, че разговаряш с делфините?

– Кой ти каза?

– Говори се... Казват, че можеш да ги викаш.

– Вярваш ли на такива глупости?

– Дума да не става!... И все пак гордей се, че говорят...

– Според теб хубаво ли е, ако човек може да разговаря с делфините?

– Това е най-хубавото... Оттук ли ще минем?

– През лозето. Да направим малко тараш.

Забавиха се между лозите и отново излязоха на брега.

Здрачът ги завари на фиорда. Морето вече спеше между скалите. Глупавият изчезна в една дупка и извади няколко големи дъски, извади и суха морска трева, нареди дъските върху изхвърлените на брега мидени черупки, разстла тревата, направи леглата меки и приятни. На това място морето беше изхвърлило още дъски и един сандък, на който пишеше *Isabell*.

Двамата събраха всичко около мястото на огъня, домъкнаха съчки и пънове. Глупавият запали огъня, а писателят нареди сандъка и дъските близо, да съхнат. Сандъкът не беше много влажен – писателят седна на него. Глупавият в това време стъпи на най-високия камък и огледа тъмнеещото море.

– Какво гледаш?

– Каква ли ще е тази Изабел, а?

– Я марка за сапун, я нещо за пиене. Това е амбалаж... Много обичаш да се правиш на ударен.

– Защо?

– Питам те какво гледаш.

– Ела и виж. Ако забележиш нещо, значи съм гледал.

– И оттук се вижда, че няма нищо.

– Тогава?

– Често ли спиш край морето?

– Когато ме прихванат.

– Ще прием ли?

– Първо ти.

– Ела на сандъка... Седни, има място.

– Тази Изабел трябва да е била много хубава... Наздраве!...

– Защо да е била хубава?

– Ще ми се да е така. Това име носят само красивите жени... Добре, че се сети за ракията.

– Няма ли да ни дойде малко?

– Не вярвам...

– Ето ти цигари.

– За първи път ще спя като богаташ. Събудиш се – кеф ти ракия, кеф ти цигари.

– Слушай, хайде да говорим открито: защо дойдохме да спим тук?

– Казах ти – често спя тук.

– Как разбра, че ще се повлека с теб?

– Защото и на теб ти се спи на открито. Знаеш ли колко хора могат да спят между скалите?

– Колко?

– Броят се на пръсти.

– Какво от това?

– Защо да ти обяснявам? Знаеш какво.

– Огънят цяла нощ ли ще гори?

– Защо не!

– И аз мисля, че трябва.

– Трябва да ни топли.

– И да ни топли, и за другото.

– Сега не те разбрах.

– Добре ме разбра.

– За делфините ли мислиш?

– Да.

– Как можеш да мислиш такива глупости!...

– Но огънят ще гори цяла нощ, нали?

– Знаеш ли кое е най-лошото, когато хората спят на открито?

– Не.
– Трябва да си лягат рано. Няма какво да правят.
– Могат да разговарят.
– За какво да разговарят?... По-добре дай шишето.
– Ето го... В светлината на огъня надписът е по-красив.
– В светлината на огъня и човекът се разкрасява... Знаеш ли, че сега и ти стана по-красив?... Заприлича на добър писател... Наздраве!...
– Наздраве!... Започваш да ме дразниш. Някой ден ще ти дам да прочетеш нещо.

– Остави тая работа!... Ракията е много хубава!... Аз не чета. Не разбра ли, че ме интересува само като човек? Като човек, който може да спи на открито.

– Знам.

– Смяташ ли да опишеш тази история?

– Не.

– И да я опишеш, никой няма да ти повярва.

– Кое не е за вярване?

– Че двама души спали край морето през октомври заради самото спане.

– Няма значение... Дай бутилката...

– Наздраве!...

– Бутилката и цигарите ще бъдат в сандъка.

Нощта се изпълни със звезди, които се забелязват само ако човек обърне гръб на огъня. Морето се повдигаше бавно между камъните. Писателят го чувствуваше как набъбва и как се отдръпва безшумно. От него идваше топлина. Полъхът откъм сушата беше хладен. Морската трева между дъските шумолеше тънко. Дъските миришеха на смола и морски червей. Обърна се и се отпусна на дясната си страна. Топлината на огъня го удари в гърба. Кожата на лицето му усещаше допира на студената нощ. От другата страна на огъня се наместваше глупавият. Мидените черупки под дъските се трошеха и пееха. Наоколо се издигаха скали, само към морето зееше устата на фиорда. Писателят си знаеше – цяла нощ трябва да се върти като на скара, ту гръбът – ту лицето към огъня. От време на време трябва да става и да мята дърва върху жарта.

За негово учудване той се събуди малко преди изгрева – оня е ставал и поддържал огъня. Щом отвори очи, видя го да седи върху Изабел.

– Здравей!...

– Здравей!... Да му ударим ли по глътка?

– Има ли още?

– “Изабел” ще каже... О-хоо!... Наздраве!...

– “Изабел” има и хляб.

– Знам... Наздраве!...

– Ако искаш, можем да си го препечем на огъня.

– Имаш ли нож?

– У-ха!... Ей сега ще накълцам филийките... Да извадя ли малко миди? Има ги на плиткото. Бъркаш и вадиш.

– Може. Ще ти помогна.

Те откъртиха няколко шепи миди. Изтеглиха най-хубавата жар от огъня и ги наредиха върху нея. Мидите се отваряха като макове, водата им изтичаше върху въглените и съскаше. Ухаеше на печени миди, на препечен хляб и утринно море. В

черупките, сред бульона от морска вода, месото се превръщаше в плътни кехлибарени топчета. Когато се нахраниха, глупавият рече:

– Какво ще кажеш?

– Тази е най-забележителната закуска в живота ми – отвърна писателят. –

Можем ли да си прием, без да казваме наздраве?

– Както искаш.

– Какво имаш да вършиш днес?

– Както винаги – нищо.

– Да прекараме и деня тук, а?

– Ако желаеш и ако никой не те чака в града.

– Виж какво интересно слънце.

– Днеска ще бъде топло и ще се напечем. Ако ти стиска, можеш да се окъпеш.

– Ще се окъпя... Дай бутилката... Какви са тия цветове по водата?

– Видя ли ги?... Тях може да ги види само този, който е спал до морето.

– Искаш да кажеш – с морето... Тази есен ще работиш ли?

– Може и да поработя... Ще ми помогнеш ли да оберем всичко изхвърлено от морето?

– Добре. Тук ли ще носим материала?

– Тук. Решил съм да направя колиба в тази дупка... Трябва най-после да имам нещо собствено.

– Не ме размивай!

– Говоря ти сериозно.

– Слушай, защо не повикаш делфините?

– Остави тая работа...

– Сигурен съм, че можеш да ги повикаш.

– Никой не може да повика делфините.

– Никой освен тебе.

– Делфините са диви и никой не може да ги повика.

– Добре, да тръгваме за материал.

Писателят стана и прескочи няколко камъка. Глупавият тръгна след него. Прехвърлиха скалите и излязоха на пясъчната ивица – нататък се простираха все пясъци. Писателят вървеше напред. Глупавият го следваше на дистанция, разбрал, че му се сърдят сериозно.

Последната буря бе поработила добре. Най-напред откриха огромна жълта греда и още един *Isabell*. Имаше много дъски. Някои от тях все още плуваха във водата, затова двамата се събуха. Слънцето се издигаше и ставаше все по-топло. Няколко пъти се връщаха да пренесат пляката до фиорда, нареждаха я върху скалите да съхне. Накрая, щом свършиха работата си, писателят проговори:

– Не можем да мълчим докрай... Обещавам, че няма да продумам повече за делфините.

Глупавият помисли малко:

– Можеш ли да се скриеш зад скалите?

Писателят го погледна учудено и се поусмихна:

– Мога.

– И без шум... Ще стоиш там, докато ти дам знак.

– Обещавам.

– Залягай!

Писателят предпочете да се изкачи на високия бряг, оттам се виждаше цялото море, беше му удобно да лежи в сухата трева и да се крие зад млечките.

Глупавият скочи на един камък във водата, изправи се на него и се обърна към хоризонта. По панорамния път мина камион. Изчака го да отmine. Когато отново стана тихо, той сложи ръце около устата си и издаде някакъв звук. Търпеливо направи това втори, трети, четвърти път... Писателят наблюдаваше стрелките на часовника си, които извъртяха почти час. Не знаеше колко пъти се бе разнесъл този звук през това време. Докато го слушаше, той се мъчеше да го оприличи на нещо – може би наподобяваше скърцаща кола, може би писък или радиосигнал. Никога не бе чувал подобни звуци.

Делфините се появиха внезапно. Стадото се показва на половин миля пред тях. Животните правеха огромни скокове. Неусетно, като си играеха във водата, те скъсяваха разстоянието до брега, ставаха все по-едри, вече се очертаваха муцуните им: най-странното беше, че писателят започна да различава техния смях; да, делфините се смееха, може би се радваха по свой, делфински начин, а глупавият махаше с ръце. Водата около стадото кипеше, в подножието на скалите морето се раздвижи и последва нещо много чудно – животните се запромъкваха във фиорда, заобикаляха плитките подводни скали, скупчиха се пред глупавия. Сега той приличаше на дете. Писателят се надигна още малко; понесен от любопитството си, ой искаше да види всичко, до най-малката подробност. Глупавият седна върху скалата и протегна напред ръка. Под магията на неговата длан делфините изпаднаха в лудост – буйно подскачаха в стремежа си да я близнат, близваха я, изтласкваха се един друг, бореха се за тази длан.

Накрая глупавият се изправи и каза нещо, което ги поукроти, макар че животните сякаш искаха да се поглезят още малко, та трябваше да ги смъмри на своя неразбираем език. Стадото бавно започна да се оттегля. Животните заплуваха обратно, поривите им гаснеха, движенията им се успокояваха, докато най-послед синият морски простор ги погълна.

Писателят се изправи, напусна скривалището си и слезе при фиорда. Глупавият седеше върху своята Изабел. Пушеше. Писателят се приближи.

– Е, ще пишеш ли какво видя?

– Не! Нищо няма да пиша!...

– Защо?... Можеш. И без туй никой няма да повярва.

– Никой – съгласи се писателят. – Никой няма да повярва.

=====

Т Р Я Б В А Д А С П И М Н А О Т К Р И Т О

- Хей, кога си пристигнал?
- На мен ли говориш?
- На теб.
- Тази сутрин.
- С автобуса ли?
- Много ли те интересува?
- Искам да говоря, разбираш ли, да си говорим. Искам да се познаваме.
- Така ли? Тогава защо не си ми казал досега?
- Не знам, аз съм глупав човек. Не ме ли виждаш как ходя по улиците?
- Защо не дойдеш при мен?
- Аз ли?
- Ела.

Този който си беше признал, че е глупав се премести заедно с чашата си при другия.

- Седни по-близо.
- Как така си сам?
- Какво значи сам?
- Запомнил съм – пристигнеш ли, винаги те наобикалят. Пиете, смеете се.

Сигурно след малко ще те нападнат,

- И да ме нападнат... ще останеш и ти.
- Няма.
- Оставаш и толкоз.
- Не, не, аз съм глупак.
- Не си толкоз голям глупак. Наблюдавам те.
- Защо ме наблюдаваш?
- Знам ли, не ми обръщай внимание.
- Не разбирам от писатели, но си ми интересен, макар че си слаб.
- Писател?
- Яд ме е, че си слаб.
- И мен ме е яд. Откъде знаеш, че съм слаб?
- Разправят... И си личи,
- Така ли разправят? Защото на мен разправят друго. И от какво си личи?
- Ти си муха без глава. Ще пийнем ли?
- Винаги. – Писателят надигна чашата. – Наздраве,
- Намрази ли ме?
- Мразил съм те винаги. Говориш с другите, а мен ме подминаваше. Презираше ме, признай.

– И ти ме подминаваше. Знаеш ли колко пъти съм искал да те спра, да те запитам най-после защо ме подминаваш.

- Мен ме остави, аз съм особен.

Глупавият остави чашата на масата. Хубавите му далечни очи го погледнаха от дълбочината на един непознат и странно объркан свят,

– Особен?
– Направо луд.
– А много ли си луд?
– Това точно не знам.
– Искаш ли да проверим кой е по-луд?
– Е, за теб съм чувал.
– Тогава да оставим тая работа.
– Не, ти не можеш да бъдеш по-луд от мен.
– Смятах, че ако наистина си луд, ще дойдеш с мен,
– Веднага!
– Веднага! – Погледът на лудия се изостри, – Знаеш ли къде?
– Където и да е. – Писателят подразбра, че оня рови в мислите му, искаше да изчопли нещо повече. – Де да знам къде, но ще дойда навсякъде.

– Много се силиш. – Лицето на този, който минаваше за луд, или, да си го кажем направо – местния идиот, бе леко брадясало, огледало на дълбоко залегнало в него бездушие, примесено с постоянно и весело лекомислие. – Можеш ли да преспиш на фиорда?

– Мога.

– Тогава да тръгваме.

Лудият изпразни чашата си. Писателят отиде при бюфета. Затънаха му нещо много тежко и сигурно доста важно, добавиха още към него, а всичко заедно влезе в изнамерен от бюфетчията синтетичен плик. Излязоха от заведението, глупавият издърпа багажа от ръцете на писателя, тръгнаха по улицата. Писателят трябваше да се отбие до квартирата си, може би взе още някаква подробност със себе си, но лудия не можа да разбере точно какво, видя само огромната шуба. Понечи да поеме и нея, писателят отказа решително, после се отби в магазина и купи цигари.

Когато напуснаха градчето следобедното слънце постопли добре гърбовете им.

– Виж го.

Лудият даде да се разбере, че става дума за морето.

– Кво ще му гледам.

– Тогава що си се затичал насам.

– Ти никога ли не работиш?

– Не знам, не си спомням.

– От какво живееш?

– Не знам... Може би не живея.

– Не ти ли се жени?

– За какво пишеш сега?

– Не е важно. Защо да говорим за тия работи?

– Ти питаш и аз питам.

– Аха.

– Пишеш, за да живееш, нали?

– Вярно ли е, че викаш делфините?

– За пари ли пишеш или за удоволствие?

– Така говорят за теб.

– Хубаво ли е да имаш пари?

– Хубаво е да говорят за теб такива работи.

– Сигурно имаш къща и жена, да, ти имаш жена, виждал съм я.

– Може би ще имам късмет, а?

– Макар че тук не идват често с жените си, – Лудият се раздразни, писателят се усмихваше недоброжелателно, – Според теб хубаво ли е или не е хубаво човек да разговаря с делфините?

– Оттук ли ще минем? – направи се на ударен писателя.

– Край лозята – отвърна лудият.

Всъщност влязоха между лозите, там се забавиха, направиха малко тараш, намерените зърна бяха произсъхнали, но много сладки и понеже ги откриваха трудно, смятаха ги за скъпоценни. Шубата на писателя насъбра сума ти сухолявици, когато излязоха на пътя той ги видя, но не посегна да ги почисти, стори му се излишно и абсолютно ненужно в следобед като този.

Здрачът ги завари на фиорда. Морето вече спеше между скалите. Лудият изчезна в една дупка и измъкна няколко големи дъски, пак от там придърпа предварително натрупана морска трева, нареди дъските върху изхвърлените на брега мидени черупки, разстла тревата, направи леглата меки. На това място вълните бяха изхвърлили още дъски и един сандък с надпис „Isabelle”.

Двамата насъбраха всичко около мястото на огъня, домъкнаха съчки и пънове. Лудият запали кладата, а писателят нареди по-влажните дъски и сандъка близо, да съхнат. Сандъкът не му са стори толкоз влажен, писателят седна на него. Лудият стъпи на най-високия камък и огледа тъмнеещото море.

– Какво гледаш?

– Коя ли ще е тая Изабел, а?

– Я марка на сапун, я нещо за пиене. Амбалаж... Обичаш да се правиш на ударен.

– Защо?

– Питам какво гледаш?

– Ела и виж, ако забележиш нещо, значи съм гледал.

– И от тук се вижда, че няма нищо.

– Тогава?

– Често ли спиш край морето?

– Когато полудея повече.

– Ще прием ли?

– Първо ти.

– Ела на сандъка, седни.

– Тая Изабел трябва да е била много красива... Наздраве!

– Така ли смяташ?

– Ще ми се да е така. Това име носят само истинските жени... Добре че се сега за ракията.

– Няма ли да ни дойде малко?

– Не вярвам.

– Ето ти цигари.

– За първи път ще спя като богаташ. Събудиш се и... Кеф ти ракия, кеф ти цигари,

– Слушай, с теб може ли да се говори открито? Защо дойдохме да спим тук?

– Казах ти, често спя тук,

– Как подразбра, че ще ме повлечеш ?

– Защото и на теб ти се спи на открито. Знаеш ли колко хора могат да спят между скалите?

– Колко?
– Броят се на пръсти,
– Какво от това,
– На теб ли да обяснявам?
– Огънят цяла нощ ли ще гори?
– Защо не,
– И аз мисля, че трябва.
– Трябва да ни топли, иначе ще се вдървим
– И да топли, и за друго.
– Не те разбрах.
– Разбра ме.
– Ти все за туй ли мислиш?
– Да.
– Как можеш да допуснеш такива глупости?
– Но огънят ще гори през нощта, нали?
– Знаеш ли кое е най-лошото когато хората спят на открито?
– Подай.
– Трябва да си лягат рано. Нямам какво да правят.
Писателят го погледна над етикета.
– Могат да разговарят.
– За какво?
Писателят върна бутилката в протегнатата му ръка.
– В светлината на огъня надписът е по-красив.
– В светлината на нощния огън и човекът се разкроява. Знаеш ли, че и те стана по-красив? Заприлича на добър писател. Наздраве.
– Напиваш ли се?
– Eee!...
– Някой ден ще ти дам нещо, сега вече ме амбицира да прочетеш две-три изречения.
– Остави тая работа. Ракията е сладка. – Отпиваше леко, ритуално, по настръхналата му възбудена кожа се долавяше инстинктивното оживление на поканения в топъл дом скитник. – Аз не чета. Не разбра ли, че ме интересува само като човек?
– Който може да спи на открито,
– Ще напишеш ли тая история?
– Ще те ударя.
– И никой няма да ти повярва?
– Кое точно не е вярване?
– Че двама души спали край морето през октомври, ей така, заради самото спане.
– Докога ще стискаш бутилката.
Лудият побърза да му я подаде,
Нощта се изпълни със звезди, които се забелязват само ако човек обърне гръб на пламъците. Морето се повдигаше бавно между оковите си. Писателят го усещаше как набъбва и как се отдръпва с дъх, напомнящ отчаяние. От водата идеше топлина. Полъхът от към сушата бе сякаш по-хладен. Морската трева върху дъските шумолеше тънко. Дъските миришеха на смола и морски червей. Обърна се, отпусна се на дясната

си страна. Топлината на огъня отново го удари в гърба. С лицето си усещаше допира на студената нощ. От другата страна на огъня се наместваше лудият. Мидените черупки под дъските се трошаха и пееха. Наоколо се издигаха тъмните привидения на скалите, само по посока на морето зееше устата на фиорда. Писателят си знаеше – цялата нощ трябва да се върти като на скара – ту гърбът, ту лицето към огъня, От време-навреме трябва и да става, да мята дърва върху жаравата.

За негово учудване той се събуди малко преди изгрева – другият бе поддържал пламъците. Щом отвори очи, видя го да седи върху „Isabelle”.

– Добро утро.

Писателят изръмжа нещо неразбираемо, но важната част на думите му се оказа по-ясна: – Да му ударим ли по глътка?

– Има ли още?

– Изабел ще каже.

Лудият бръкна в сандъка.

– Има.

– Изабел ще ни даде и малко хляб.

– Ако искаш ще препечем филийки.

– Имаш ли нож?

– Да навадя ли малко миди? Има ги на плиткото – бъркаш само до лакти,

– Ще ти помогна.

Откъртиха май повече отколкото им се полагаше. Изтеглиха най-едрата жар настрана, наредиха мидите върху нея, те се отваряха като макове, част от водата им изтичаше върху въглените и съскаше; ухаеше на миди, препечен хляб и утринно море. В черупките, сред бульона от морска вода, месото се превръщаше в плътни кехлибарени топчета.

Когато се нахраниха, лудият стана малко неспокоен, той чакаше нещо като оценка, но писателят си мислеше май за свои си някои работи.

– Какво ще кажеш?

– Да прием без да си викаме наздраве.

– Ами, да,

– Какво имаш да вършиш днес?

– Както винаги.

– Нищо, нали?

– Правя каквото си искам, а нямам нищо за правене. Смешни са ми всички дето имат да вършат нещо.

– Какво ще кажеш, ако прекараме и деня тук?

– Само да искаш, и ако никой не те чака в града.

– Виж какво слънце!

– Днес ще бъде топло, ще се напечем, ако ти стиска – ще се окъпеш.

– Така съм намислил. Дай! – Писателят прегърна бутилката. – Какви са тия багри по водата?

– Видя ли ги? – лудият се ухили. – Тях може да ги види само този, който е спал до морето,

– С морето! – Огледа без да има защо еднолитровата бутилка. Беше останало малко на дъното. Питаше се дали оня знае за втората бутилка и си отговори, че знае, на лудия май му бяха известни много работи. – Тази есен ще поработиш ли?

– Ще ми помогнеш ли да оберем всичко изхвърлено от бурята?

– Тук ли ще го пренесем?

– Решил съм да скърпя колиба в тази дупка. Трябва най-после да имам нещо собствено.

– Смях в залата.

– Говоря сериозно.

– Защо не ги повикаш?

– Да отворя ли другата?

Писателят се усмихна не само за себе си, постара се да бъде разбран. Лудият обаче остана студен като камък, но тръгна и изрови бутилката от пясъка.

Отвори я, подаде я па истинския ѝ собственик.

– Тях никой не може да ги...

– Освен тебе!

– Те са диви бе, човек! Всичко за тях е лъжа, измислица, вие ги създадохте, искахте си ги и си ги измислихте,

Писателят се изправи и прекрачи няколко камъка. Лудият го последва. Прехвърлиха зоната на скалите, слязоха на широката пясъчна ивица – нататък се простираха все известни плажове. Писателят настойчиво вървеше напред. Лудият крачеше отзад, стараше се да спазва някаква дистанция, знаеше че му се сърдят.

Изглежда, че последната буря бе порботила добре. Най-напред откриха огромна жълта греда и още една „Isabelle”. Дъски много, някои от тях все още киснеха във водата. Няколко пъти им се наложи да се събуят. Слънцето се издигаше, ставаше все по-топло. Пренасяха плячката във фиорда, подреждаха я да съхне. Накрая, щом свършиха работата, писателят проговори:

– Не можем да мълчим докрай.

– Добре де, какво искаш?

– Обещавам да не отроня дума по въпроса.

– А можеш ли да се скриеш зад скалите?

Писателят го погледна учудено, лицето му просветля.

– Мога.

– Ще кротуваш, докато ти дам знак.

Писателят предложи да се изкачи на брега, позволиха му, там изчезна зад млечките, виждаше цялото море, а в сухата затоплена трева се лежеше удобно.

Лудият се покатери на най-високата скала, изправи се и се обърна към хоризонта. По панорамния път профучаха камиони. Когато отново стана тихо, той сложи ръце около устата си и издаде някакъв труден за изпълнение звук. Търпеливо повтори, потрети и задържа така. Звукът, който наподобяваше скърцане на биволска кола, затрептя над гладката повърхност, повърхността на водата пъстреше като тигрова кожа. Писателят наблюдаваше стрелките на часовника си, те извъртяха около час, беше станало особено приятно, почти горещо, природата бе поела майчински лудия в прегръдките си и му се радваше. Той се оказа повече отколкото трябва настойчив – скърцаше, скърцаше, с ръце край устата, приличаше на вестител и растеше, растеше, издигаше се към небето.

Писателят слезе бавно до водата, съблече се и потъна в прохладната ѝ бистрота. Поплува малко, излезе и махна към вестителя.

– Видя ли ги? – провикна се от скалата лудият.

– Да – извика писателят.